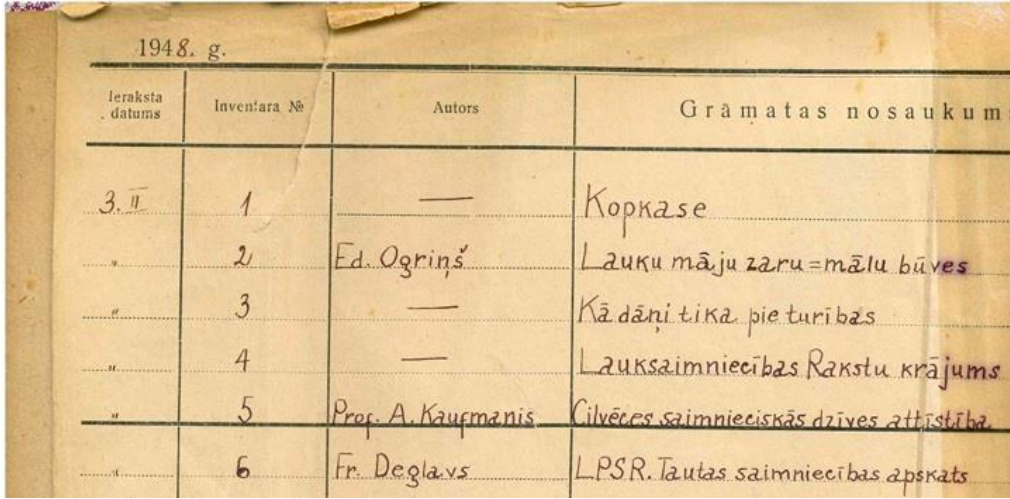

Elkšņu bibliotēkas vēsture

Elkšņos organizēta grāmatu krātuve pastāvējusi jau ilgi pirms mūsdienu bibliotēkas dibināšanas. Pirmo zināmo bibliotēku 1894. gadā nodibināja Elkšņu Dziedāšanas biedrība. Uz 1931. gada 1. janvāri tās krājumā bija 101 izdevums, bibliotēku izmantoja 17 lasītāji, un gada izsniegums sasniedza 243 grāmatas.

Līdzās Dziedāšanas biedrības bibliotēkai pirms Pirmā pasaules kara Elkšņos darbojās arī Elkšņu biškopības biedrības “Liepa” bibliotēka, kuru kara gados izpostīja. 1925. gadā, jau brīvvalsts laikā, Elkšņu pagasta valde nodibināja jaunu bibliotēku – Elkšņu patērētāju biedrības “Mežgale” bibliotēku. Arī šai krātuvei liktenis nebija labvēlīgs: kara gados tā tika iznīcināta, un pēc tam par tās tālāko darbību ziņu vairs nav.

Precīzs mūsdienu Elkšņu bibliotēkas dibināšanas gads nav zināms. Par bibliotēkas darbības sākumu uzskatāms 1948. gads, jo tieši tajā gadā bibliotēkas inventāra grāmatā veikts pirmais ieraksts. Jēkabpils zonālajā arhīvā ziņu par bibliotēkas oficiālu dibināšanu nav - tāpēc 1948. gads šobrīd ir vienīgais dokumentāli fiksētais atskaites punkts.

1948. g.			
Ieraksta datums	Inventāra №	Autors	Grāmatas nosaukums
3. II	1	—	Kopkase
"	2	Ed. Ogrīņš	Lauku māju zaru = mālu būves
"	3	—	Kādāni tika pie turības
"	4	—	Lauksaimniecības Rakstu krājums
"	5	Prof. A. Kaufmanis	Cilvēces saimnieciskās dzīves attīstība
"	6	Fr. Deglavs	LRPSR. Tautas saimniecības apskats

Fragments no Elkšņu bibliotēkas 1948. gada Inventāra grāmatas.

Bibliotēkas telpu vēsture

Interesants un samērā neparasts ir stāsts par to, kur bibliotēka fiziski atradusies gadu gaitā - tā vairākkārt “ceļojusi” pa pagastu, pirms ieguva savas šodienas telpas.

- Pirmā bibliotēka, spriežot pēc atmiņu stāstiem, atradusies “Mežlaukos”, tajā pašā vietā, kur agrāk bijusi aprīņa māja, vēlāk - pagasta māja.
- Ap 1960. gadu bibliotēka pārcēlusies uz apdzīvoto vietu Apserdi, ierīkojoties vecā kroga ēkā.
- Apmēram 1964. gadā seko pārcelšanās uz “Grantiņiem”.
- Jau ap 1965. gadu bibliotēka atgriežas atpakaļ “Mežlaukos”.
- Ap 1966. gadu tā pārceļas uz Dzeņiem, kur atrodas ciema padomes ēkā.
- Visbeidzot, no 1976. gada marta, Elkšņu bibliotēka atrodas savā pašreizējā ēkā - vienā mājā ar pagasta pārvaldi un Elkšņu Tautas namu.

1976. gadā celtā ēka, kurā atrodas bibliotēka, Elkšņu Tautas nams un pagasta pārvalde.

Bibliotēkas vadītāji un darbinieki gadu gaitā

Pateicoties divu bijušo bibliotekāru atmiņu stāstījumiem, izdevies rekonstruēt samērā pilnīgu Elkšņu bibliotēkas darbinieku sarakstu kopš 20. gadsimta 40. gadiem. Pirmā zināmā pēckara bibliotekāre, kuras vārds saglabājies, ir kāda Bekmane, kas pieminēta 1946. gada 24. oktobra laikraksta “Brīvā Daugava” numurā - vēl pirms inventāra grāmatas iekārtošanas.

Vārds, uzvārds	Darba periods	Piezīmes
Bekmane	?	Pieminēta 1946. gada 24. oktobra laikrakstā "Brīvā Daugava"
Anna Galvanovska	1948	Pirmā zināmā pēckara bibliotekāre
Elza Biedre	1950 (janvāris) – 1951 (decembris)	
Anna Galvanovska	1952	Atgriežas amatā otro reizi
nezināma bibliotekāre (krievu tautības)	1953	Pēc atmiņu stāstiem – dzirnavnieka meita
Ērika Indāne (vēlāk Lazdiņa)	1954/1955 – 1962. gada 18. septembris	Dekrēta laikā aizvietoja Natālija Rimša (vēlāk Bārdule)
Rozālija Galvanovska	1962 – 1963	
Visvaldis Lazdiņš	1963 (decembris) – 1965 (aprīlis)	
Zenta Mačeka	1965 (aprīlis) – 1966 (9. janvāris)	
Skaidrīte Strēlniece	1966 (9. janvāris) – 1967 (septembris)	
Mirdza Lazdiņa	1967 (septembris) – 1976 (20. septembris)	
Līga Jevtušenko	1976 (septembris) – 1990	Bibliotēkas pārcelšanās uz pašreizējo ēku (1976) sakrīt ar viņas darba sākumu
Vija un Inguna Runcītes	1990 – 1995	
Gunta Gora	1995 – 1999	
Ingrīda Černaуска	1999	Pašreizējā bibliotēkas vadītāja

Bibliotēkas vadītāja Līga Jevtušenko (pirmā no kr.) Elkšņu TN pasākumā
komponistam Raimondam Paulam - 50

Nozīmīgākie notikumi bibliotēkas dzīvē

- 2007. gadā bibliotēkā tiek veikts remonts, kā rezultātā bibliotēka iegūst telpu, kur izvietot datortehniku un ierīkot bērnu literatūras stūrīti.

Bērnu literatūras krājums, spēļu un atpūtas zona.

- 2008. gadā bibliotēka tiek akreditēta un iegūst Vietējās nozīmes bibliotēkas statusu (atkārtoti akreditēta 2014., 2018., 2025. gadā).
- 2008. gadā projekta “Valsts vienotās bibliotēku informācijas sistēma”, jeb “Gaismas tīkls” ietvaros bibliotēka saņem 4 datorkomplektus, krāsu multifunkcionālo iekārtu, 2 WEB kameras un 4 austiņas ar mikrofoniem.

Pirmais dators bibliotēkā.

VVBIS projekta ietvaros saņemtie datori.

- 2018. gadā bibliotēkā uzsāka autorizētu lasītāju apkalpošanu BIS ALISE modulī.

- 2022. gadā tiek uzsākts apjomīgs darbs pie novadnieka Alberta Eglīša - literāta, publicista, žurnālista, žurnāla “Treji Vārti” redaktora, ilggadējā Daugavas Vanagu organizācijas biedra mantojuma pārvietošanas no bijušās Elkšņu pamatskolas ēkas uz blakus bibliotēkai esošajām telpām, jo skola tiek pārdota. 2023. gada 15. jūlijā šī telpa tiek atvērta apmeklētājiem. Alberts Eglītis savulaik Elkšņu pamatskolai novēlēja mūža gaitā savākto latviešu gleznotāju gleznu kolekciju, grāmatas, žurnālus un fotoalbumus.

Novadnieka Alberta Eglīša mantojuma istaba

- No 2022. gada 1. janvāra Jēkabpils novada bibliotēkās tiek ieviests centralizētās darbības modelis, izveidots vienots bibliotēku tīkls un arī Elkšņu bibliotēka sāk darboties kā Jēkabpils novada Galvenās bibliotēkas struktūrvienība.

- No 2024. gada 1. janvāra, lai novada iedzīvotājiem nodrošinātu iespēju pieteikt pašvaldības pakalpojumus tuvāk dzīvesvietai un ērtākā laikā, pakalpojumu sniegšanas kontaktpunkti tiek ierīkoti bibliotēkās.